

gøre Bemærkninger til Tillægsbevillingsloven, og jeg maa forudsætte, at man er enig derom. Lovforslaget, som det nu foreligger, om Laan ved Hjælp af Statsobligationer til 30 Mill. Kr. i Løbet af 3 Finansaar, giver ikke hverken ved Tekst eller Bemærkninger eller ved den Tale, hvormed det blev forelagt, nogen Overbevisning om, at vi, naar det er gennemført, skulde være i Stand til at klare os i en overskuelig Tid. Det er en Nødhjælp, det er en lille Foranstaltning, og det sikre er vel, at vi i Løbet af kort Tid, henad Foraaret, vil faa forelagt Forslag om et større Statslaan. Men det forekommer mig, at Situationen, saaledes som den tegner sig, opfordrer til noget mere Overblik og til et Forsøg paa at klare sig paa anden Maade end ved saadan fra Dag til Dag at laane sig frem.

Der er ikke ved Forelæggelsen af dette Lovforslag givet nogen samlet finansiell Oversigt, endnu mindre nogen Plan for Økonomien for den kommende Tid. Draabevnis eller stykkevis gives Oplysninger og fremsættes Forslag, lidt ved een Lejlighed og lidt ved en anden Lejlighed, men noget samlet Overblik over, hvorledes man mener at ville komme igennem den nærmeste Række af Aar, forsøger man ikke. Talen om en Finansplan, som vi i nogle Aar jævnligen hørte, er forstummet. Nu gøres der intet Forsøg paa at skønne over Udviklingen i Tiden, der ligger for os. Det Laan paa 10 Mill. Kr. aarlig, som nu foreslaas, og nogle Besparelsesforslag, som enten er forelagt eller bebudet, de saakaldte Nedskæringer, giver det eneste Holdepunkt for, hvorledes man mener at ville klare sig over de forhaandenværende Vanskeligheder, et ret tilfældigt Billede, ikke nogen virkelig Plan, og foruden disse 10 Mill. Kr. aarlig i Laan nogle Nedskæringsplaner, hvis Beløb ligger omkring 30 Mill. Kr. Heroverfor har vi paa den anden Side Vished for en Række store Statsudgifter, om hvilke man erklærer, at der i dem ikke kan foretages nogen Indskrænkning. Militærvæsenet staar urokkeligt, der maa ingen Nedskæring foretages; man har jo endog for faa Dage siden i dette høje Ting færdigbehandlet et Forslag om betydelige Udgifter for de kommende Aar til Kaserne og til nyt Materiel. Der er ingen Planer for Besparelser og Nedskæringer paa dette Omraade. Præferencikapitalen, som blev indskudt i Landmandsbanken, er tabt, og foruden dette er der givet Garanti for den sammenbrudte Banks Økonomi, uden at man har nogen sikker Formodning om, hvor meget der kan blive effektivt af denne

Garanti. Endelig er der, naar vi ser paa Erhvervslivet, paa Samfundslivet i Almindelighed, en Lammelse og dermed yderligere Udsigt til fortsat Nedgang i Skatterne.

Der er derfor, naar man ser paa det Billede, Samfundet frembyder, intet, som opmuntrer til at tro paa, at Sejladsen skulde blive heldig overstaaet. Finansministeren brugte, da han forelagde dette Lovforslag, det Billede, at vi var som en lille Baad ude paa et oprørt Vand. Dette Billede er i og for sig rigtigt nok, der er tilstrækkeligt af oprørte Vande og Vanskeligheder at faa Øje paa, men det farlige for vor lille Baad paa det oprørte Vand er, at man har en Følelse af, at Baaden driver uden Ror og med knækkede Aarer og revnede Sejl, og at den ikke om Bord har en Mand, som kender Farvandet, hvori denne lille Baad bevæger sig, men det gaar, som det kan, godt eller daarligheds efter Omstændighederne.

Finansministeren anslog forleden, at Finansaaret vilde bringe et saakaldet kasse-mæssigt Underskud paa 60—70 Mill. Kr., heraf gik dog en Del til Kapitalanlæg, og derfor var denne Udsigt ikke saa faretruende endda. Men selv om en Del af disse 60—70 Mill. Kr. gaar til Kapitalanlæg, er det alligevel en ret farlig Sag at imødesee saadanne aarlige Underskud, som jo ikke klares paa den Maade, paa hvilken man griber Sagen an ved dette Lovforslag, og som heller ikke klares ved de Nedskæringsplaner, der er kendt for Rigsdagen. Den højtærede Minister henviste til andre Lande og sagde, at det var ikke noget ualmindeligt, at man afholdt Udgifter til Kapitalanlæg ved Laan paa lignende Maade, som det altsaa foreslaas ved det foreliggende Lovforslag. Deri giver jeg den højtærede Minister ganske Ret, det vilde være overmaade forsvarligt at optage Laan til Kapitalanlæg; men det er jo slet ikke en saadan Politik, man har ført hidtil eller agter at føre nu, en Politik, hvorefter man virkelig udfører positivt Arbejde, foretager Kapitalanlæg til indtægtgivende Produktion og knytter til disse Anlæg bestemte Laanelove, saaledes som man i forskellige andre Lande som Regel gør det. Der er ingen faste Linier i Laanepolitikken, og det er dog fornødent at danne sig et Skøn over Stillingen ikke blot fra i Dag til om fjorten Dage, men saaledes som Tiden tegner sig, maa man søge at danne sig et Skøn over Stillingen noget længere frem i Tiden og undersøge, efter hvilke politiske Linier man ogsaa erhvervs-mæssigt er i Stand til at bygge Samfundet